

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس ترمی

دانشکده: علوم پزشکی بروجرد گروه آموزشی: اتاق عمل و هوشبری مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته اتاق عمل
نام درس: تکنولوژی جراحی در جراحی های گوارش و غدد
تعداد واحد: ۳ واحد نوع واحد: نظری
زمان برگزاری کلاس-روز: دوشنبه‌ها، نیم سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ ساعت: ۸-۱۰ (۸ هفته) و ۱۰-۱۲ (۱۶ هفته)
مکان برگزاری: دانشکده علوم پزشکی بروجرد
تعداد دانشجویان: ۱۷ مسئول درس: محمد رستمی مدرس: محمد رستمی

شرح دوره:

در این درس دانشجو بیماری های سیستم های گوارش و غدد که نیازمند جراحی است را می‌شناسد و با اعمال جراحی مربوط به آن و مراقبت‌های قبل و بعد از عمل آشنا می‌شود.

هدف کلی:

آشنایی با کلیات و مفاهیم بیماری ها، آشنایی با کلیات و مفاهیم و تکنیک‌های جراحی در جراحی‌های گوارش و غدد

اهداف بینابینی:

هدف کلی جلسه ۱: آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی کلی سیستم گوارش

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- لایه های مختلف شکم را نام برده و در ارتباط با ساختار هر یک به اختصار توضیح دهد.
- ۲- عضلات دیواره قدامی شکم را نام برده و در ارتباط با ساختار هر یک به اختصار توضیح دهد.
- ۳- عضلات دیواره خلفی شکم را نام ببرد.
- ۴- انواع مختلف توپوگرافی سطحی دیواره شکم را نام ببرد.
- ۵- توپوگرافی چهار قسمتی بدن را ترسیم کرده و احشا واقع شده در هر بخش را نام ببرد.
- ۶- توپوگرافی ۹ قسمتی بدن را ترسیم کرده احشا واقع شده در هر بخش را نام ببرد.
- ۷- با آناتومی بخش های مختلف لوله گوارش آشنا شود و هر قسمت را مختصراً تشریح کند.
- ۸- نحوه خونرسانی و عصب رسانی لوله گوارش را تشریح کند.

هدف کلی جلسه ۲: آشنایی با اصطلاحات جراحی گوارش و غدد

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- انواع اصطلاحات جراحی گوارش و غدد شرح دهد.
- ۲- اصطلاحات مربوط به بیماری های گوارش را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۳: آشنایی با آماده کردن بیمار برای جراحی گوارش و غدد

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- انواع پوزیشن های جراحی گوارش اقدامات قبل از عمل را بشناسد.
- ۲- انواع ست های جراحیهای گوارش غدد را بشناسد.
- ۳- انواع وسایل لاپارا سکوپي را بشناسد.

هدف کلی جلسه ۴: آشنایی با اختلالات مربوط به معده

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با مرور آناتومی بخش های مختلف معده و دئودنوم آشنا شود.
- ۲- بیماری های معده، علائم و درمان آنها را شرح دهد.
- ۳- راه های تشخیصی بیماری های معده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ۵: آشنایی با جراحی های معده

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- جراحی گاسترکتومی و مراقبت های مربوط به آن را شرح دهد.
- ۲- اعمال جراحی بیلروت ۱ و ۲ را شرح دهد.
- ۳- عوارض جراحی معده را توضیح دهد.
- ۴- با انواع واگوتومی معده آشنا شود.
- ۵- روش جراحی واگوتومی تنه ای را توضیح دهد.
- ۶- انواع روش ها و اندیکاسیون های جراحی پیلوروپلاستی را بیان کند.
- ۷- انواع پروسیجرهای جراحی پیلوروپلاستی را به اختصار توضیح دهد.
- ۸- نقش پرستار اسکراب و سیرکولر را در این اعمال شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۶: آشنایی با بیماری های روده

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با مرور آناتومی بخش های مختلف بیماری های روده آشنا شود.
- ۲- بیماری های روده، علائم و درمان آنها را شرح دهد.
- ۳- راه های تشخیصی بیماری های روده را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ۷: آشنایی با جراحی های روده کوچک

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- انواع روش های جراحی آپاندکتومی را توضیح دهد.
- ۲- اختلال دیورتیکول و جراحی آن را شرح دهد.
- ۳- اندیکاسیون های ایلئوستومی به روش لوپ و آمادگی های قبل از عمل آن را نام ببرد.
- ۴- روش جراحی ایلئوستومی به روش لوپ را توضیح دهد.
- ۵- علل و روش های جراحی انتروستومی روده کوچک را نام برده و هر یک را به اختصار تشریح کند.
- ۶- نقش پرستار اسکراب و سیرکولر را در این اعمال شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۸: آشنایی با جراحی کیسه صفرا

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- بیماری ها و علائم التهاب کیسه صفرا را شرح دهد.
- ۲- روش های تشخیصی در بیماری های کیسه صفرا را شرح دهد.
- ۳- انواع روش های جراحی کیسه صفرا را توضیح دهد.
- ۴- نقش پرستار اسکراب و سیرکولر را در این اعمال شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۹: آشنایی با لاپاراتومی تشخیصی

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- اندیکاسیون های لاپاراتومی تشخیصی را نام ببرد.
- ۲- روش جراحی لاپاراتومی تشخیصی را توضیح دهد.
- ۳- نقش پرستار اسکراب و سیرکولر را در آن شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۰: آشنایی با انواع فتق ها و روش های ترمیم آنها

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- انواع مختلف فتق ها را نام برده و هر یک را به اختصار توضیح دهد.
- ۲- روش جراحی ترمیم فتق اینگوینال با و بدون استفاده از مش گرفت را تشریح کند.
- ۳- روش جراحی ترمیم فتق رانی با و بدون استفاده از مش گرفت را تشریح کند.
- ۴- روش جراحی ترمیم فتق نافی را توضیح دهد.
- ۵- روش جراحی فوندوپلیکاسیون جهت ترمیم فتق هیاتال را به اختصار توضیح دهد.
- ۶- نقش پرستار اسکراب و سیرکولر را در این اعمال شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۱: آشنایی با اختلالات مربوط به مری (جلسه اول)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با آناتومی بخش های مختلف مری آشنا شده و آن را به طور مختصر تشریح کند.
- ۲- اختلالات شایع مری را نام برده و هر یک را به اختصار تشریح کند.
- ۳- با مراقبت های قبل و بعد از عمل بیماران مبتلا به اختلالات مری آشنا شود.

هدف کلی جلسه ۱۲: آشنایی با اختلالات مربوط به مری (جلسه دوم)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- پروسیجر جراحی ازوفاگوگاستروستومی را به تفصیل تشریح کند.
- ۲- با وظایف فرد اسکراب و سیرکولر در عمل جراحی ازوفاگوگاستروستومی آشنا شود.

هدف کلی جلسه ۱۳: آشنایی با اختلالات مربوط به روده بزرگ (جلسه اول)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با بیماری پولیپ های کولون و راست روده آشنا شده و روش های درمانی آن را بدانند.
- ۲- با بیماری سرطان کولون و راست روده آشنا شده و روش های درمانی روده آن را بدانند.
- ۳- انواع روش های جراحی در درمان سرطان کولون را نام ببرد.

هدف کلی جلسه ۱۴: آشنایی با اختلالات مربوط به روده بزرگ (جلسه دوم)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با روش ایجاد و بستن کولوستومی آشنا شود.

- ۲- اندیکاسیون ها و علل انجام توتال کولکتومی یا توتال پروکتوکولکتومی را نام ببرد.
- ۳- روش های مختلف برقراری امتداد روده پس از انجام توتال کولکتومی یا توتال پروکتوکولکتومی را نام ببرد.
- ۴- جراحی ایلئوستومی و مراقبتهای مربوط به آن را شرح دهد.
- ۵- جراحی کلهستومی و مراقبت های مربوط به آن را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۵: آشنایی با آشنایی با بیماری های مقعد و راست روده

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- بیماری آبسه آنورکتال و روش جراحی آن را توضیح دهد.
- ۲- بیماری فیستول مقعدی و روش جراحی آن را توضیح دهد.
- ۳- بیماری فیشر مقعدی و روش جراحی آن را توضیح دهد.
- ۴- با انواع هموروئیدها و روش های درمانی آن ها آشنا شود.
- ۵- پروسیجر جراحی هموروئیدکتومی را توضیح دهد.
- ۶- سینوس پیلونیدال و روش جراحی آن را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۶: آشنایی با اختلالات مربوط به کبد (جلسه اول)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- بیماری ها و اختلالات کبدی را نام برده توضیح دهد.
- ۲- تومور کبد و جراحی های آن را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۷: آشنایی با اختلالات مربوط به کبد (جلسه دوم)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- اندیکاسیون ها و انواع روش های جراحی هیپاتکتومی را تفسیر کند.
- ۲- اندیکاسیون ها و موارد منع مصرف مطلق پیوند کبد را نام ببرد.
- ۳- مراقبت های قبل و حین عمل بیمار تحت عمل جراحی پیوند کبد را توضیح دهد.
- ۴- شرایط انتخاب اهدا کننده کبد را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۱۸: آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به طحال

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی طحال را به طور مختصر توضیح دهد.
- ۲- بیماری های مربوط به طحال را شرح دهد.
- ۳- اندیکاسیون های انجام پروسیجر اسپلنکتومی را نام ببرد.
- ۴- روش جراحی برداشتن طحال را تشریح کند.

هدف کلی جلسه ۱۹: آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پانکراس (جلسه اول)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی پانکراس را به طور مختصر شرح دهد.
- ۲- انواع پانکراتیت را شناخته و در مورد هر کدام توضیح دهد.
- ۳- علت ایجاد کننده کیست های پانکراس را بداند و روش های تخلیه آن را نام ببرد.
- ۴- با علل ایجاد کننده سرطان پانکراس آشنا شده و روش های درمانی آن را نام ببرد.

هدف کلی جلسه ۲۰: آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پانکراس (جلسه دوم)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- روش های جراحی تخلیه کیست های پانکراسی را به تفسیر شرح دهد.
- ۲- اندیکاسیون استفاده از روش جراحی پانکراتیکوژژونوستومی را بیان کرده و روش جراحی آن را توضیح دهد.
- ۳- اندیکاسیون استفاده از روش جراحی پانکراتیکودئودنوستومی را بیان کرده و روش جراحی آن را توضیح دهد.
- ۴- روش جراحی برداش تن دم پانکراس و پانکراتکتومی تو تال را با اندیکا سیون انجام هر یک شرح دهد.

هدف کلی جلسه ۲۱: آشنایی با اختلالات و جراحی غدد تیروئید و پاراتیروئید

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی غدد تیروئید و پاراتیروئید را به طور مختصر شرح دهد.
- ۲- بیماری های غدد تیروئید و پاراتیروئید و درمان آن ها را توضیح دهد.
- ۳- روش های جراحی غده تیروئید و مراقبت های قبل و بعد از عمل را بیان کند.
- ۴- روش های جراحی غده پاراتیروئید و مراقبت های قبل و بعد از عمل را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ۲۲: آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پستان (جلسه اول)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی پستان را به طور مختصر شرح دهد.
- ۲- بیماری های پستان، سرطان پستان و درمان آن ها را بیان کند.
- ۳- روش های نمونه گیری از پستان را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ۲۳: آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پستان (جلسه دوم)

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- با محل برش های مختلف برای جراحی پستان آشنا شود.
- ۲- روش جراحی ماستکتومی توتال ساده را به تفسیر شرح دهد.
- ۳- روش جراحی رادیکال ماستکتومی تعدیل شده را به تفسیر توضیح دهد.
- ۴- روش جراحی ماموپلاستی کاهشی و افزایشی را بیان کند.

هدف کلی جلسه ۲۴: آشنایی با جراحی های عمومی

اهداف ویژه جلسه (در پایان دانشجو قادر باشد):

- ۱- بیماری ها و اختلالات مربوط به غدد فوق کلیوی را توضیح دهد.
- ۲- جراحی های انجام گرفته سطحی مانند اکسیژن لیپوما و... را شرح دهد.

شیوه های تدریس:

✓ سخنرانی	✓ سخنرانی برنامه ریزی شده	✓ پرسش و پاسخ
✓ بحث گروهی	✓ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	□ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

سایر موارد:

وظایف و تکالیف دانشجو (در جلسات آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- جلسات حضوری:

- ✓ حضور به موقع در کلاس درس
- ✓ مطالعه مطالب درسی جلسات قبل

- ✓ ارائه پاسخ به سوال های مطرح شده در شروع یا پایان هر کلاس
- ✓ شرکت در آزمون های میانترم و پایان ترم
- **جلسات مجازی:**
- ✓ حضور به موقع و تمام وقت در صورت برگزاری کلاس در بستر نرم افزار اسکای روم
- ✓ ارائه پاسخ به سوال های مطرح شده در حین برگزاری کلاس
- ✓ حضور فعال و ارائه پاسخ به سوال های مطرح شده در تالار گفتگو
- ✓ اعلام حضور در هر جلسه
- ✓ ارائه تکالیف در موعد مقرر
- ✓ شرکت در آزمون های میان ترم
- ✓ بارگیری محتوای آموزشی بارگزاری شده در موعد مقرر
- ✓ شرکت در امتحان پایان ترم

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- ۱- مطالعه خلاصه درس ارائه شده در سامانه قبل از حضور در کلاس حضوری/مجازی
- ۲- حضور در کلاس حضوری/مجازی در ساعت مقرر
- ۳- شرکت فعال در کلاس حضوری/مجازی و توجه به مباحث ارائه شده
- ۴- انجام تکلیف محوله

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد ✓ ویدئو پروژکتور ✓ کامپیوتر ✓ سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر	۲
۲	آزمون میانترم کلاسی	۴
۳	حضور فعال در کلاس ها	۲
۴	امتحان پایان ترم	۱۲

نوع آزمون

- تشریحی ☐ پاسخ کوتاه ✓ چندگزینه ای ✓ جور کردنی ☐ صحیح- غلط ☐
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید): -

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

منابع انگلیسی:

Surgical technology for the surgical technologist 5th edition
Phillips N. Berry & Kohn's operating room technique: Elsevier Health Sciences; 2021.

منابع فارسی:

تکنولوژی جراحی برای تکنولوژیست های جراحی ویرایش پنجم، مترجم: ساداتی
تکنیک اتاق عمل بری و کهن ۲۰۲۱ جلد ۱ اعمال جراحی، مترجم: گلچینی

توضیحات مهم:

- هر جلسه را می توان به صورت آفلاین و یا آنلاین برگزار کرد.
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آفلاین، بارگذاری محتوای چندرسانه ای مربوط به جلسه، به عنوان استاندارد پایه محسوب می گردد و استاد درس می تواند علاوه بر آن از سایر ماژول های جلسات آفلاین نیز استفاده نماید. بنابراین، می توانید نسبت به علامت گذاری بخش ماژول جلسات آفلاین در ستون مربوطه اقدام نمایید.
- انتخاب زمان ارائه جلسات آنلاین بر عهده مدرس است ولی ترجیحاً در ساعاتی که ترافیک شبکه زیاد است، سعی شود کمتر کلاس برگزار شود.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	ساعت برگزاری	مدرس
۱	۱۴۰۴/۱۲/۳	آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی کلی سیستم گوارش	۸-۱۰	محمد رستمی
۲	۱۴۰۴/۱۲/۳	آشنایی با اصطلاحات جراحی گوارش و غدد	10-12	محمد رستمی
۳	۱۴۰۴/۱۲/۱۰	آشنایی با آماده کردن بیمار برای جراحی گوارش و غدد	۸-۱۰	محمد رستمی
۴	۱۴۰۴/۱۲/۱۰	آشنایی با اختلالات مربوط به معده	10-12	محمد رستمی
۵	۱۴۰۴/۱۲/۱۷	آشنایی با جراحی های معده	۸-۱۰	محمد رستمی
۶	۱۴۰۴/۱۲/۱۷	آشنایی با بیماری های روده	10-12	محمد رستمی
۷	۱۴۰۴/۱۲/۲۴	آشنایی با جراحی های روده کوچک	۸-۱۰	محمد رستمی
۸	۱۴۰۴/۱۲/۲۴	آشنایی با جراحی کیسه صفرا	10-12	محمد رستمی
۹	۱۴۰۵/۱/۱۶	آشنایی با لاپاراتومی تشخیصی	۸-۱۰	محمد رستمی
۱۰	۱۴۰۵/۱/۱۶	آشنایی با انواع فتق ها و روش های ترمیم آنها	10-12	محمد رستمی
۱۱	۱۴۰۵/۱/۲۳	آشنایی با اختلالات مربوط به مری (جلسه اول)	۸-۱۰	محمد رستمی
۱۲	۱۴۰۵/۱/۲۳	آشنایی با اختلالات مربوط به مری (جلسه دوم)	10-12	محمد رستمی
۱۳	۱۴۰۵/۱/۳۰	آشنایی با اختلالات مربوط به روده بزرگ (جلسه اول)	۸-۱۰	محمد رستمی
۱۴	۱۴۰۵/۱/۳۰	آشنایی با اختلالات مربوط به روده بزرگ (جلسه دوم)	10-12	محمد رستمی
۱۵	۱۴۰۵/۲/۶	آشنایی با آشنایی با بیماری های مقعد و راست روده	۸-۱۰	محمد رستمی
۱۶	۱۴۰۵/۲/۶	آشنایی با اختلالات مربوط به کبد (جلسه اول)	10-12	محمد رستمی
۱۷	۱۴۰۵/۲/۱۳	آشنایی با اختلالات مربوط به کبد (جلسه دوم)	10-12	محمد رستمی
۱۸	۱۴۰۵/۲/۲۰	آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به طحال	10-12	محمد رستمی

محمد رستمی	10-12	آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پانکراس (جلسه اول)	۱۴۰۵/۲/۲۷	۱۹
محمد رستمی	10-12	آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پانکراس (جلسه دوم)	۱۴۰۵/۳/۳	۲۰
محمد رستمی	10-12	آشنایی با اختلالات و جراحی غدد تیروئید و پاراتیروئید	۱۴۰۵/۳/۱۰	۲۱
محمد رستمی	10-12	آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پستان (جلسه اول)	۱۴۰۵/۳/۱۷	۲۲
محمد رستمی	10-12	آشنایی با اختلالات و جراحی های مربوط به پستان (جلسه دوم)	۱۴۰۵/۳/۲۴	۲۳
محمد رستمی	10-12	آشنایی با جراحی های عمومی	۱۴۰۵/۳/۳۱	۲۴
محمد رستمی	10-12	آزمون پایان ترم	۱۴۰۵/۴/۷	۲۵